

જૂન –૨૦૧૧ થી અમલમાં આવતા C.B.C.S અનુસારનો એફ.વાય બી.એ .  
સમાજશાસ્ત્ર વિષયનો અભ્યાસક્રમ.

વીર નર્મદ દક્ષિણ ગુજરાત યુનિવર્સિટી, સુરત.  
એફ. વાય. બી.એ.  
સમાજશાસ્ત્ર પે-૧  
(સમાજશાસ્ત્ર પરિચય)

### સેમેસ્ટર-૧

- એકમ :- ૧ સમાજશાસ્ત્ર :- અર્થ, વ્યાખ્યા, સ્વરૂપ, કાર્યક્ષેત્ર ઉપયોગીતા અને મર્યાદાઓ,  
- સમાજશાસ્ત્ર વિજ્ઞાન તરીકે.  
- સમાજશાસ્ત્રનો નીચેના અન્ય સામાજિક વિજ્ઞાનો સાથેનો સંબંધ.
- સામાજિક માનવશાસ્ત્ર
  - માનસશાસ્ત્ર
  - અર્થશાસ્ત્ર
  - ઈતિહાસ
  - રાજ્યશાસ્ત્ર
- એકમ :- ૨ સમાજશાસ્ત્રીય અભ્યાસો માટેના અભિગમો  
- વૈજ્ઞાનિક અભિગમ  
- માનવતાવાદી અભિગમ
- એકમ :- ૩ સમાજશાસ્ત્રના પાયાના ખ્યાલો-૧  
- સામાજિક ક્રિયા  
- સામાજિક આંતરક્રિયા  
- સામાજિક જૂથ  
- સામાજિક દરજ્જો અને ભૂમિકા  
- સામાજિક ઘોરણો અને મૂલ્યો
- એકમ :- ૪ સમાજશાસ્ત્રના પાયાના ખ્યાલો-૨  
- સમાજ  
- સમુદાય  
- સંસ્થા  
- મંડળ  
- સમુદાય, સંસ્થા અને મંડળ વચ્ચેના આંતરસંબંધો અને તફાવતો.

**VEER NARMAD SOUTH GUJARAT UNIVERSITY, SURAT.**

**F.Y.B.A**

**Sociology P-I**

**(An Introduction to Sociology)**

**Semester-I**

**Unit-I Sociology:** - Meaning, Definition form, scope Utility and Limitations.

- Sociology as a science.
- The Relation of Sociology with other social sciences as under-
  - Social Anthropology
  - Psychology
  - Economic
  - History
  - Political Science.

**Unit-II :-** Approaches to the Sociological studies

- Scientific Approach
- Humanistic Approach

**Unit- III :-** Basic Concepts of Sociology-I

- Social Action
- Social Interaction
- Social Group
- Social Status & Role
- Social Norms & Values

**Unit- IV :-** Basic Concepts of Sociology-II

- Society
- Community
- Institution
- Association
- Inter relations and differences between- Community, institution and association.

વીર નર્મદ દક્ષિણ ગુજરાત યુનિવર્સિટી, સુરત.  
એફ. વાય. બી.એ.  
સમાજશાસ્ત્ર પે-૧  
(સમાજશાસ્ત્ર પરિચય)

સેમેસ્ટર-૨

એકમ-૧ :- સમાજમાં વ્યક્તિ : - સંસ્કૃતિ - અર્થ ,લક્ષણો, મહત્વ.

- સમાજીકરણ- અર્થ, વ્યાખ્યા, તબક્કા ,એજન્સીઓ.
- વ્યક્તિમત્તા - અર્થ, વ્યાખ્યા, સ્વરૂપ, ઘડતરના પરિબળો.

એકમ-૨ :- સામાજિક સ્તરીકરણ - અર્થ, -વ્યાખ્યા, લક્ષણો, પ્રકારો, કાર્યો, વિકાર્યો.

-સ્તરીકરણના પ્રકાર તરીકે જ્ઞાતિ અને વર્ગ.

-સામાજિક ગતિશીલતા - અર્થ,- વ્યાખ્યા, લક્ષણો, પ્રકારો, ગતિશીલતા પર અસર કરનારાં પરિબળો.

એકમ-૩ :- સામાજિક નિયંત્રણ - અર્થ, વ્યાખ્યા, લક્ષણો. વિવિધ એજન્સીઓ, અને મહત્વ.

એકમ -૪ :- સામાજિક પરિવર્તન - અર્થ, વ્યાખ્યા, સ્વરૂપ, પ્રકારો.

- સામાજિક પરિવર્તન લાવનારાં પરિબળો
- સામાજિક પરિવર્તનના અવરોધક પરિબળો.
- સામાજિક પરિવર્તન સાથે સંકળાયેલાં ખ્યાલો

- સામાજિક વિકાસ
- સામાજિક પ્રગતિ
- સામાજિક ઉત્ક્રાંતિ

**VEER NARMAD SOUTH GUJARAT UNIVERSITY, SURAT.**

**F.Y.B.A**

**Sociology P-I**

**(An Introduction to Sociology)**

**Semester- II**

**Unit-I :- Individual in Society :**

- **Culture-** Meaning, Characteristics & its importance
- **Socialisation-** Meaning, Definition stages , agencies and its importance
- **Personality -** Meaning, Definition form of Personality and creating factors of personality

**Unit-II :- Social Stratification -** Meaning , Definition, its Characteristics, types, factions & dysfunctions.

**-Social Mobility :-** Meaning , Definition its Characteristics , types, factors affecting mobility.

**Unit-III:- Social Control :-** Meaning definition, Characteristics, its Various agencies, Importance of Social Control.

**Unit-IV :- Social Change :-** Meaning form and types of social change.

- Factors of Social Change.
- Hindering factors of Social change.
- Concepts relating with social change.
  - Social Development
  - Social Progress
  - Social Evolution

**F.Y.B.A.  
SOCIOLOGY P-I  
(An Introduction to Sociology)**

**Reference & Recommended Books :**

1. What is Sociology ? An Introduction to the discipline and profession  
Prentice Hall Inc.-1964  
- Alex Inkeles.
2. Sociology :  
Macgraw Hill book Co. 1964  
- Horton and Hunt
3. Sociology : A systematic Introduction  
- Johnson Harry M.
4. Fundamentals of Sociology  
- Gisbert
5. Human Society  
Macmillan Co. -1961  
- Davis Kingsley
6. Sociology  
- Broom & Selznic
7. Sociology - A guide to problems - A guide to problems and Literature  
- T.B. Bottomore
8. Introductory Sociology  
- Tony Bilton & others
9. The Social Order  
Tata Macgraw Hill Co.-1970  
- Biersted Robert
10. Elements of Social Psychology  
Manklas, Bombay-1965  
- Bhatia Hansraj.
11. સમાજખંડ ૧ થી ૪ (ગુજરાતી) 'Society' નો અનુવાદ—ગુજરાત યુનિવર્સિટી—  
૧૯૬૦  
— એ. આર. દેસાઈ
12. સામાજિક મનોવિજ્ઞાન  
— વી.એસ. વણીકર
13. વ્યવહારલક્ષી સમાજશાસ્ત્ર  
એ. જી. શાહ અને જે. કે. દવે
14. સામાન્ય સમાજશાસ્ત્ર

15. વ્યકિતત્વ અને સમાજશાસ્ત્ર

16. સમાજમાં વ્યકિત

17. સમાજશાસ્ત્ર પરિચય

18. મત્બત્તસ્તન્તમ\*તેગ્ત રજ્જત્તલ્લ

– એ. જી. શાહ અને જે. કે. દવે

– એ. જી. શાહ અને જે. કે. દવે

– એ. જી. શાહ અને જે. કે. દવે

– એ. જી. શાહ અને જે. કે. દવે

- j tu lthd Yltt:t rmtDte yth JtmtWttfH dttmJttbte

વીર નર્મદ દક્ષિણ ગુજરાત યુનિવર્સિટી, સુરત.  
જૂન -૨૦૧૧ થી અમલમાં આવતા C.B.C.S અનુસારનો એફ.વાય બી.એ .  
સમાજશાસ્ત્ર વિષયનો અભ્યાસક્રમ.

એફ. બી. એ.  
સમાજશાસ્ત્ર પેપર-૨  
(ભારતમાં સમાજ)

સેમેસ્ટર -૧

એકમ :-૧ વસ્તી - વસ્તીનું માળખું (રચના)

- વસ્તીનું બંધારણ
- વય અને લિંગપ્રમાણ
- જન્મદર અને મૃત્યુદર
- સ્થળાંતર

એકમ :-૨ સમાજિક સંસ્થાઓ

- લગ્નસંસ્થા- અર્થ, વ્યાખ્યા, વિવિધપ્રકારો અને તેનું મહત્વ
- કુટુંબ સંસ્થા - અર્થ, વ્યાખ્યા , સ્વરૂપ, પ્રકારો અને મહત્વ
- જ્ઞાતિ સંસ્થા - અર્થ, પરંપરાગત લક્ષણો અને પરિવર્તન
- વર્ગ વ્યવસ્થા - અર્થ, વ્યાખ્યા લક્ષણો, પ્રકારો અને વર્ગ નક્કી કરનારા પરિબળો.

એકમ :- ૩ - નબળા વર્ગો

- અનુસૂચિત જાતિઓ
- અનુસૂચિત જન જાતિઓ
- અન્ય પછાત વર્ગો
- સ્ત્રીઓ.

એકમ :- ૪ સાંસ્કૃતિક અને માનવવંશીય વિવિધતા અને એકતા

- ભાષાકીય વૈવિધ્ય
- જ્ઞાતિ વિષયક વૈવિધ્ય
- આદિમ જાતિઓનું વૈવિધ્ય

**VEER NARMAD SOUTH GUJARAT UNIVERSITY, SURAT.**  
**F.Y.B.A.**  
**Sociology P-II**  
**( Society in India)**

**Semester-I**

**Unit-I Population: - - Structure of Population**

- Composition of Population
- Age and Sex ratio
- Birth Rate and Death rate
- Migration

**Unit-II Social Institutions -**

- marriage - Meaning , Definition and various types and its importance
- Family- Meaning Definition form and types of family importance of family.
- Caste - Meaning Traditional features of caste change in caste system
- Class - Meaning Definition, characteristics and types of class, Determinants of class.

**Unit-III Weaker Sections -**

- Scheduled Caste
- Scheduled Tribe
- Other Backward Classes
- Women

**Unit- IV - Cultural and Ethnic diversity and Unity.**

- Linguistic
- Caste's
- Tribes

વીર નર્મદ દક્ષિણ ગુજરાત યુનિવર્સિટી, સુરત.

એફ. બી. એ.

સમાજશાસ્ત્ર પેપર-૨

(ભારતમાં સમાજ)

## સેમેસ્ટર-૨

એકમ:- ૧ વસ્તી – વસ્તીના લક્ષણો

- ગ્રામીણ અને શહેરી વસ્તી અને તેના સંયોજકો
- સંયોજકોનો અર્થ
- સંયોજકોના અભ્યાસનું મહત્વ
- વિવિધ સંયોજકો.

એકમ:-૨ સામાજિક સંસ્થાઓ

- સગપણ વ્યવસ્થા – અર્થ, પ્રકારો – મહત્વ
- ધર્મ સંસ્થા – અર્થ, વ્યાખ્યા – સ્વરૂપ – મહત્વ
- શિક્ષણ સંસ્થા – અર્થ, વ્યાખ્યા- મહત્વ કાર્યો
- રાજ્ય સંસ્થા – અર્થ, વ્યાખ્યા, – સ્વરૂપ કાર્યો

એકમ:- ૩ ધાર્મિક લઘુમતિ જૂથો.

- મુસ્લિમો.
- ખ્રિસ્તીઓ.
- પારસીઓ.
- અન્ય ધાર્મિક જૂથો.

એકમ :- ૪ સાંસ્કૃતિક અને માનવવંશીય વિવિધતા અને એકતા

- ધાર્મિક માન્યતાઓ અને વિધિવિધાનો \_ Rituals
- સાંસ્કૃતિક વૈવિધ્ય
- માનવવંશીય વિવિધતા.

# **VEER NARMAD SOUTH GUJARAT UNIVERSITY, SURAT.**

## **F.Y.B.A. Sociology P-II ( Society in India)**

### **Semester-II**

#### **Unit - I** Population - Characteristics of population

- Rural and urban Population and its Linkages
- Meaning of Linkage
- Importance of the study of linkages
- Various linkages

#### **Unit-II** Social Institutions

- Kinship system.
- Religion.
- Education.
- Polity.

#### **Unit-III** Religious minor groups

- Muslims.
- Christians.
- Parsis.
- Other religious groups.

#### **Unit- IV** Cultural and Ethnic diversity and unity.

- Religious beliefs and Rituals.
- Cultural diversity.
- Ethnic diversity.

**VEER NARMAD SOUTH GUJARAT UNIVERSITY, SURAT.**  
**F.Y.B.A.**  
**SOCIOLOGY P- II**  
**(Society in India)**

**Reference & Recommended Books :**

1. India's Population problems (IInd edition-1977) - Agrawal S. N.
2. Population in India's development - Ashish Bose and others
3. Population in India-1976 - Bhattacharyajee P.N. and Shastri G. N.
4. Population & Society in India-1975 - B. K. Kuppuswamy
5. Principles of Demography-1990 - G. C. Pandey
6. The study of population (Edited) - Hauser & Duncan
7. Fundamentals of Demography-1996 - Hansraj Bhatia
8. Caste, Class and occupation - Ghurye G. S.
9. Caste : Its Twentieth century Avtar - M. N. Shrinivas (Edited)
10. Indian Society - Dube S. C.
11. Status of women in India - Desai Neera
12. Cultural change in India - Yogendra Singh
13. Marriage and family in India - Kapadiya K. M.
14. Social change in modern India - Shrinivas M. N.
15. Social change in India - Kuppuswamy B.
16. Women and kinship : Comparative Perspective on Gender - Dube Leela
17. Family, Kinship and marriage in India - Uberoi Patricia
18. Women in India

19. Family and Kinship - Govt. of India
20. Changing Position of Indian women - Madan T. N.
21. Urbanization and family change - Shrinivas M. N.
22. The Social structure of Indian society and culture - Gore M. S.
23. Hindu family in its urban setting - Lannoy Richard
24. Working women in India - Ross Aileen D.
25. Kinship organization in India - Promila Kapoor
26. Changing frontiers of caste in India - Iravati Karve
27. Structure of Hindu Society - Yogesh Atal
28. Population profile of Religion in India - Bose N. K.
29. The Tribble people of India. - Ashish Bose
30. Society in India - Govt. of India
31. An Introduction to Social Anthropology - Mendelbaum D. G.
32. The Tribal Culture of India - Majumdar & Madan
33. સામાજિક વસ્તીશાસ્ત્ર અને ભારતમાં કુટુંબનિયોજન - L. P. Vidyarthi & Binoy
34. વસ્તી અને સમાજ : ભારતીય સંદર્ભ- ૨૦૦૬-૦૭ - એ. જી. શાહ અને જે. કે. દવે
35. લગ્ન, કુટુંબ અને સગપણ સંબંધો - એ. જી. શાહ અને જે. કે. દવે
36. ભારતનું સંવિધાન - એ. જી. શાહ અને જે. કે. દવે
37. India-2005 - ગુજરાત સરકાર
38. ધર્મનું સમાજશાસ્ત્ર - Govt. of India
39. ભારતમાં સમાજ- માળખું અને પરિવર્તન - એ. જી. શાહ અને જે. કે. દવે
40. આદિવાસી સમાજનું સમાજશાસ્ત્ર - એ. જી. શાહ અને જે. કે. દવે

- એ. જી. શાહ અને જે. કે. દવે
41. પછાતપણાનો માપદંડ  
– ઘનશ્યામ શાહ સેન્ટર ફોર સોસીયલ સ્ટડીઝ, સુરત
42. સામાજિક કલ્યાણ અને કાનુનીકરણ  
– એ. જી. શાહ અને જે. કે. દવે
43. આધુનિક ભારત  
– આચાર્ય જાવડેકર
44. ભારતીય સમાજ અને ભારતમાં સામાજિક સંસ્થાઓ – ૨૦૦૩-૦૪  
– એ. જી. શાહ અને જે. કે. દવે
45. ભારતીય સમાજનો પરિચય  
– એ. જી. શાહ અને જે. કે. દવે
46. Cttth;tegt mtbttst yth mtbtttrstf mth:ttgૌ  
– Saksena R. N.
47. સમાજશાસ્ત્ર પરિચય – ૨૦૦૨-૦૩  
પ્રકાશન– અનડા પ્રકાશન – એ. જી. શાહ અને જે. કે. દવે